

Wrocław, 16 września 2002 roku

WK 0913/442/K-40/02

**Pan
Jan Hurkot
Przewodniczący Zarządu
Związku Gmin „Bychowo”**

**ul. Rynek 1
55-110 Prusice**

Regionalna Izba Obrachunkowa we Wrocławiu, działając na podstawie art. 1 ust. 1 ustawy z 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (tekst jednolity Dz. U. z 2001 roku, Nr 55, poz. 577 ze zm.), przeprowadziła w Związku Gmin „Bychowo” z siedzibą w Prusicach kontrolę kompleksową gospodarki finansowej Związku prowadzonej w latach 2000-2001, z uwzględnieniem poprzednich okresów sprawozdawczych oraz bieżącej działalności. Jej celem było sprawdzenie zgodności postępowania z obowiązującymi przepisami w zakresie realizacji planu finansowego Związku oraz wynikających z niego zadań, na przykładzie losowo wybranych i udokumentowanych operacji finansowo-gospodarczych.

Ustalenia z kontroli zostały szczegółowo opisane w protokole, którego jeden egzemplarz, po jego podpisaniu bez zastrzeżeń, przekazano Panu Przewodniczącemu Zarządu Związku 30 sierpnia 2002 roku.

Pozytywnie należy ocenić działania podejmowane jeszcze w trakcie kontroli przez pracowników Związku, dotyczące uregulowania kwestii prawno-organizacyjnych, rachunkowych, zamówień publicznych oraz dysponowania mieniem Związku.

Niezależnie od stwierdzonych pozytywnych elementów w funkcjonowaniu skontrolowanej jednostki i niezwłocznego usuwania stwierdzonych nieprawidłowości w trakcie trwania kontroli, kontrolujący ustalili szereg uchybień i nieprawidłowości, które wynikały bądź z niezajomości przepisów, bądź z niewystarczającej staranności w ich przestrzeganiu oraz niedopełnianiu obowiązków przez niektórych pracowników, które występowały w następujących zakresach działalności Związku.

W zakresie spraw organizacyjnych i kontroli wewnętrznej

Przewodniczący Zarządu Związku nie wywiązał się z ciążącego na kierowniku Biura Związku, na mocy art. 35a ust. 3 ustawy z 26 listopada 1998 roku o finansach publicznych (Dz. U. Nr 155 poz. 1014 ze zm.), obowiązku ustalenia dla Biura Związku szczegółowych procedur kontroli wydatków dokonywanych ze środków publicznych, zasad wstępnej oceny celowości wydatków ponoszonych w związku z realizacją zadań w zakresie gromadzenia i rozdysponowania środków publicznych oraz gospodarowania mieniem.

W zakresie księgowości i sprawozdawczości budżetowej

Przewodniczący Zarządu Związku nie ustalił w Zakładowym Planie Kont zasad prowadzenia kont ksiąg pomocniczych oraz ich powiązania z kontami księgi głównej wymaganych przepisami art. 10 ust. 1 pkt 3a ustawy z 29 września 1994 roku o rachunkowości (tekst jednolity z 1994 roku, Dz. U. Nr 121, poz. 591 ze zm.). Zmiany do Zakładowego Planu Kont zostały wprowadzone przez Skarbnika Związku, pomimo że nie zostały zatwierdzone przez Przewodniczącego Zarządu zarządzeniem.

Błędy w dowodach źródłowych oraz w ewidencji księgowej, a także w dokumentacji przetargowej były poprawiane korektorem, tj. w sposób sprzeczny z art. 22 ust. 2 i art. 25 ust. 1 ustawy o rachunkowości.

W zakresie wykonania budżetu

Przewodniczący Zarządu zawarł w imieniu Związku umowy najmu lokali mieszkalnych, które nie były własnością Związku.

Powyższe umowy najmu zawarte zostały jednoosobowo przez Przewodniczącego Zarządu, co było niezgodne z art. 46 ust. 1 w związku z art. 73 ust 5 ustawy o samorządzie gminnym, z których wynika, że oświadczenia woli w imieniu Związku w zakresie zarządu mieniem składają dwaj członkowie zarządu lub jeden członek zarządu i osoba upoważniona przez zarząd, o ile statut nie stanowi inaczej.

W okresie od 1 stycznia 2000 roku do 31 marca 2001 roku pracownik Biura Związku pobierał wynagrodzenie zasadnicze według XIX kategorii zaszeregowania, podczas gdy zgodnie z tabelą stanowiącą załącznik do rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z 9 lipca 1990 roku w sprawie wynagradzania pracowników samorządowych (tekst jednolity z 1993 roku, Dz. U. Nr 111, poz. 493 ze zm.) do stanowiska głównego specjalisty przyporządkowana była w okresie od 1 stycznia do 31 lipca 2000 roku kategoria od XIII do XVI, natomiast w tabeli stanowiącej załącznik do rozporządzenia Rady Ministrów z 26 lipca 2000 roku w sprawie zasad wynagradzania i wymagań kwalifikacyjnych pracowników samorządowych zatrudnionych w urzędach gmin, starostwach powiatowych i urzędach marszałkowskich (Dz. U. Nr 61, poz. 707 ze zm.), do stanowiska głównego specjalisty przyporządkowana była maksymalnie XVII kategoria zaszeregowania.

W Regulaminie Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych Biura Związku nie określono zasad i warunków korzystania z usług i świadczeń finansowanych z funduszu, co pozostawało w sprzeczności z art. 8 ust. 2 ustawy z 4 marca 1994 roku o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych (tekst jednolity Dz. U. z 1996 roku, Nr 70, poz. 335 ze zm.). Środki Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych przeznaczano na cele nie określone w regulaminie.

W 2001 roku na rachunek funduszu przelano do 31 maja 48,34 % równowartości odpisu na fundusz, podczas gdy przepisy art. 6 ust. 2 przywołanej ustawy stanowią, że do 31 maja pracodawca przekazuje na rachunek funduszu kwotę odpowiadającą co najmniej 75 % równowartości odpisu.

Skontrolowane polecenia wyjazdu służbowego rozliczono, pomimo że: nie określono w nich pojemności skokowej silnika oraz nie złożono oświadczeń o niekorzystaniu ze zniżek. Ponadto stwierdzono przypadki rozliczania poleceń wyjazdu służbowego, pomimo nie określenia w nich środka lokomocji.

Skontrolowane polecenia wyjazdu służbowego, w których jako środek lokomocji określono samochód niebędący własnością pracodawcy rozliczono wyłącznie na podstawie poleceń wyjazdu

służbowego, podczas gdy zgodnie z postanowieniami zawartych umów o używanie pojazdów do celów służbowych, podstawą zwrotu kosztów jest polecenie wyjazdu służbowego oraz ewidencja przebiegu pojazdu.

W zakresie przestrzegania przepisów ustawy z dnia 10 czerwca 1994 r. o zamówieniach publicznych

W dokumentacji z postępowań o udzielenie zamówienia publicznego zamawiający nie opisał w Specyfikacjach Istotnych Warunków Zamówienia innych niż cena kryteriów, którymi kierował się przy wyborze ofert oraz nie ustalił trybu oceny ofert, co jest sprzeczne z art. 35 ust. 1 pkt 6 i pkt 15 ustawy z 10 czerwca 1994 roku o zamówieniach publicznych. W związku z powyższym niemożliwe było ustalenie na jakich zasadach komisje przetargowe powołane do rozstrzygnięcia skontrolowanych przetargów przyznawały punkty poszczególnym oferentom.

Zamawiający, odrzucając ofertę Gminnej Spółdzielni „Samopomoc Chłopska” w przetargu na budowę Wodociągu w Rzepatowicach w wyniku „Zapytania do Komisji Przetargowej” złożonego przez innego oferenta (który wygrał przetarg), powołał się na fakt zamieszczenia w cenie upustu, co naruszało zasadę uczciwej konkurencji wyrażoną w art. 16 ustawy o zamówieniach publicznych.

Zamawiający nie odrzucił oferty złożonej przez firmę GUTKOWSKI do przetargu na wyłonienie wykonawcy Stacji Uzdatniania Wody w Bychowie, pomimo że nie spełniała ona wymogów Specyfikacji Istotnych Warunków Zamówienia w zakresie oświadczenia w sprawie czynników cenotwórczych, co było sprzeczne z art. 27a pkt 1 ustawy o zamówieniach publicznych.

Przy sporządzaniu dokumentacji z postępowania o udzielenie zamówienia publicznego na wykonanie sieci wodociągowej na trasie Małuszyn-Trzebnica nie zachowano należytej staranności, tj.: nie dookreślono parametrów sieci przesyłowej wpisując w ogłoszeniu o przetargu i wzorze umowy stanowiącym załącznik do SIWZ średnicę wewnętrzną (\emptyset 250 mm), a w SIWZ i umowie zawartej z firmą, która wygrała przetarg średnicę zewnętrzną (\emptyset 280 mm). Ponadto stwierdzono przypadki nieprawidłowego sumowania punktów wykazanych na druku ZP-53, wpisywania na druk ZP-53 za kryterium „korzystna cena ryczałtowa” punktów, których liczba była niezgodna z liczbą punktów przyznanych na drukach ZP-52 oraz nieprawidłowego przenoszenia punktów z druku ZP-53 na druk ZP-1.

Zamawiający w postępowaniu o udzielenie zamówienia publicznego na wykonanie sieci przesyłowej na trasie Małuszyn-Trzebnica nie zachował siedmiodniowego terminu na przesłanie wykonawcom ubiegającym się o udzielenie zamówienia publicznego formularza zawierającego SIWZ, o którym mowa w art. 34. ust. 1 ustawy o zamówieniach publicznych.

W zakresie gospodarowania mieniem Związku

W 2001 r. przeprowadzono inwentaryzację środków trwałych pomimo, że Przewodniczący Zarządu Związku nie wydał zarządzenia w sprawie jej przeprowadzenia, w którym określiłby przedmiot inwentaryzacji, osoby odpowiedzialne za przeprowadzenie inwentaryzacji składników aktywów i pasywów, jej rozliczenie i wyjaśnienie ujawnionych różnic oraz w którym wyznaczyłby przewodniczącego komisji inwentaryzacyjnej.

Wydane komisji inwentaryzacyjnej arkusze spisu z natury nie zostały objęte ewidencją druków ścisłego zarachowania, co było sprzeczne z „Instrukcją ewidencji i kontroli druków ścisłego

zarachowania”. Ponadto po zakończeniu inwentaryzacji zespół spisowy nie złożył przewodniczącemu komisji sprawozdania z przeprowadzonej inwentaryzacyjnej, wymaganego postanowieniami § 5 pkt 19 Instrukcji w sprawie zasad przeprowadzania i rozliczania inwentaryzacji w Biurze Związku Gmin „Bychowo”.

Te i inne nieprawidłowości opisano w protokole kontroli. Przekazując powyższe Panu Przewodniczącemu, Regionalna Izba Obrachunkowa – działając na podstawie art. 9 ust. 2 ustawy z 7 października 1992 roku o regionalnych izbach obrachunkowych – wnosi o podjęcie skutecznych działań mających na celu wyeliminowanie stwierdzonych nieprawidłowości poprzez realizację następujących wniosków:

1. Opracowanie i wprowadzenie zasad kontroli finansowej w Związku w celu spełnienia wymogów określonych w art. 35a ustawy z 26 listopada 1998 roku o finansach publicznych (Dz. U. Nr 155, poz. 1014 ze zm.).
2. Ustalenie przez Przewodniczącego Zarządu Związku w zarządzeniu zasad prowadzenia kont ksiąg pomocniczych oraz ich powiązania z kontami księgi głównej, w myśl art. 10 ust. 1 pkt 3a ustawy o rachunkowości (tekst jednolity z 2002 roku, Dz. U. Nr 76, poz. 692); wprowadzanie wszelkich zmian w Zakładowym Planie Kont stosownym zarządzeniem Przewodniczącego Zarządu Związku.
3. Dokonywanie poprawek w dowodach źródłowych i ewidencji księgowej zgodnie z zasadami określonymi w art. 22 ust. 2 i art. 25 ust. 1 ustawy o rachunkowości.
4. Podjęcie działań w celu uregulowania stanu prawnego wynajmowanych lokali mieszkalnych.
5. Zawieranie umów w zakresie zarządu mieniem Związku zgodnie z art. 46 ust. 1 w związku z art. 73 ust. 5 ustawy z 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (tekst jednolity Dz. U. z 2001 roku, Nr 142, poz. 1591 ze zm.).
6. Przyznawanie pracownikom Biura Związku wynagrodzenia zasadniczego zgodnie z tabelą zaszeregowania stanowiącą załącznik nr 3 do rozporządzenia Rady Ministrów z 26 lipca 2000 roku w sprawie zasad wynagradzania i wymagań kwalifikacyjnych pracowników samorządowych zatrudnionych w urzędach gmin, starostwach powiatowych i urzędach marszałkowskich (Dz. U. Nr 61, poz. 707 ze zm.).
7. Dostosowanie Regulaminu Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych Biura Związku do postanowień zawartych w art. 8 ustawy z 4 marca 1994 roku o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych (tekst jednolity Dz. U. z 1996 roku, Nr 70, poz. 335 ze zm.) i przeznaczanie środków ZFŚS na cele określone w tym Regulaminie.
8. Przelewanie odpisów na bankowy rachunek ZFŚS w terminach i wielkościach określonych w art. 6 ust. 2 ustawy o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych.
9. Wypełnianie i rozliczanie poleceń wyjazdu służbowego zgodnie z przepisami rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z 19 grudnia 2001 roku w sprawie szczegółowych zasad ustalania oraz wysokości należności przysługujących pracownikowi z tytułu podróży służbowej na obszarze kraju (Dz. U. Nr 151, poz. 1720) oraz zgodnie z postanowieniami umów o używanie pojazdów do celów służbowych.
10. Opisywanie w Specyfikacjach Istotnych Warunków Zamówienia wszelkich innych niż cena kryteriów, którymi zamawiający będzie kierował się przy wyborze oferty, oraz podawanie

szczegółowych informacji o trybie oceny ofert, stosownie do postanowień art. 35 ust. 1 pkt 6 i pkt 16 ustawy z 10 czerwca 1994 roku o zamówieniach publicznych (tekst jednolity Dz. U. z 2002 roku, Nr 72, poz. 664).

11. Przesyłanie wykonawcom ubiegającym się o udzielenie zamówienia publicznego formularza zawierającego SIWZ w terminie określonym w art. 34 ust. 1 ustawy o zamówieniach publicznych.
12. Przestrzeganie przez zamawiającego zasad określonych w art. 16 ustawy o zamówieniach publicznych, tj. zasady równego traktowania wszystkich podmiotów ubiegających się o zamówienie publiczne oraz zasady prowadzenia postępowania o udzielenie zamówienia w sposób gwarantujący zachowanie uczciwej konkurencji.
13. Przestrzeganie przepisu art. 27a ust. 1 pkt 1 ustawy o zamówieniach publicznych, w myśl którego zamawiający zobowiązany jest odrzucić ofertę, jeżeli jest sprzeczna z ustawą lub specyfikacją istotnych warunków zamówienia.
14. Zachowanie należytej staranności przy sporządzaniu dokumentacji z postępowań o udzielenie zamówienia publicznego.
15. Przeprowadzanie inwentaryzacji majątku Związku zgodnie z zasadami określonymi w „Instrukcji ewidencji i kontroli druków ścisłego zarachowania” oraz w „Instrukcji w sprawie przeprowadzania i rozliczania inwentaryzacji w Biurze Związku Gmin „Bychowo”.

Regionalna Izba Obrachunkowa we Wrocławiu oczekuje, zgodnie z art. 9 ust. 3 i 4 ustawy z 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych, w terminie 30 dni od dnia otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, informacji o wykonaniu wniosków lub o przyczynach ich niewykonania. Do wniosków zawartych w wystąpieniu pokontrolnym przysługuje prawo zgłoszenia zastrzeżenia do Kolegium Izby. Zastrzeżenie składa właściwy organ jednostki kontrolowanej w terminie 14 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, za pośrednictwem Prezesa Izby. Podstawą zgłoszenia zastrzeżenia może być tylko zarzut naruszenia prawa poprzez błędną jego wykładnię lub niewłaściwe zastosowanie.

Do wiadomości:

Pan
Sławomir Zarentowicz
Przewodniczący Zgromadzenia
Związku Gmin „Bychowo”